

Politikk Kommunesammenslåing

Kommunereform...?

► Å klaske sammen to eller flere kommuner til én, er ingen reform. Men det er lett vint og møter Høyres behov for størrelse.

Helt siden Høyre og Jan Tore Sanner i 2013 entret kontorene i Kommunaldepartementet – eller Kommunal- og moderniseringsdepartementet, som det nå så tidsmessig heter – har kommunesammenslåing vært et sentralt tema. Under headingen «Kommunereformen – robuste kommuner for framtida» er det et mål å redusere antallet kommuner i Norge.

Lokalt har Aftenbladet hengt seg på. Mange artikler er produsert om saken. Robusthet og rasjonalitet pakkes inn i klisjeer om stordriftsfordeler og mindre byråkrati. Avisen tegner kart i ørten varianter. Det hele toppet seg da den her forleden presenterte oss halve Ombo innlemmet i byen Stavanger, mens den andre halvdel skulle forbli i Hjelmeland. Slik som i dag. Et første spørsmål blir da: Hvor fremtidsrettet er det i 2016 å basere nye kommuner på kommunegrenser opprinnelig fra tidlig 1800-tall?

Tre ble til to

Før kommunesammenslåingen i 1965 var Ombo tredelt. Kommunene Sjernarøy, Hjelmeland og Jelsa hadde hver sin del av øya. Sjernarøy – og noe av Jelsa-parten – ble med i Finnøy kommune, mens resten av Jelsa-Ombo gikk til Hjelmeland. Tre deler ble til to, men grensene var fortsatt fra tiden da fjorden var hovedferdselsåre. Selv om vi i 1965 helt klart så en kommunikasjonsmessig ny framtid. I dag er fjorden et heft, skal vi tro all streben etter fastlandsforbindelser. Uten at det gir seg synlige utslag i forslag til at kommunekartet tegnes helt på nytt.

I løpet av våren skal det arrangeres folkeavstemming. Om hva? Debatten så langt dreier seg om hvem som liker hvem og gjetting om antallet nye kom-

muner. Og når det snakkes sammen over kommunegrensene, er det mye i overskrifter og fraser: Om kommunenavn, rådhusets beliggenhet, digitalisering, tilgjengelighet og samferdsel, bedre fagmiljø, etc., etc. ...og ikke minst, hva vi kan få av mer-kroner fra staten.

Fremmedgjøring

Aftenbladet er i gang med sine målinger, og folk er skeptiske. Hensynet til enkeltmennesket, tilhørighet og avstand, er viktig. Fremmedgjøringen spøker i bakhodene. Det dreier seg om detaljer i vår fremtidige hverdag. Hva betyr det for bonden sør i Sola om han innlemmes i en by? Bør han heller bli med i en ny Jæren kommune? Det samme spørsmålet må være relevant for deler av Sandnes. Og kan det hende folk i søre Hå har sterkere tilknytning til Eigersund og Dalane enn

til Bryne? Vil flere valgmuligheter redusere skepsisen?

Å klaske sammen to eller flere kommuner til én, er ingen reform. Men det er lett vint og møter Høyres behov for størrelse. Kanskje reduserer det også antallet politikere, – og det skal jo normalt være en besparelse. Men vi forventer noe mer, ikke minst nyanserte begrunnelser for å endre. Det er det vi i en folkeavstemming skal ta stilling til. Hvis Ombo-buer nå skal bli byfolk, vil de sannsynligvis vite konkret hva det får av praktiske konsekvenser. Er Hjelmeland og Ryfylke et bedre alternativ? Og skal bymannen vurdere om det er lurt å ta med halve Ombo til byen, og få nok en halv by-øy, vil han vite mer om hvilke tanker byens politikere har med det.

Robuste kommuner

Jan Tore Sanner snakker flott om robuste kommuner. Så langt dreier dette seg mest om penger og størrelse. Robusthet er noe mer. Økonomisk soliditet er selvfølgelig viktig for å kunne gjøre det en kommune er pålagt å gjøre. Men styres robustheten av kvantitet alene, og av kommunegrenser som var naturlige på våre tippoldeforeldres tid?

TORGEIR H. PERSETT

Stavanger

«Vi forventer noe mer, ikke minst nyanserte begrunnelser for å endre. Det er det vi i en folkeavstemming skal ta stilling til», skriver Torgeir H. Persett.

FOTO: KJELL ARVID BERGE